

START UP: APART COLLECTIVE

SURFACE DEPRESSION AND THE EMERGENCE OF NEW HABITATS

2. 10. – 17. 11. 2019

Galerie hlavního města Prahy

Colloredo-Mansfeldský palác

Karlova 2, Praha 1

Otevřeno denně kromě pondělí od 10 do 18 hodin

Od 70. let se zdá, že naše doba střídavě prochází obdobími krizí a následných vzestupů. S koncem průmyslové modernity založené na neustálém růstu, k němuž dochází s prvními ekonomickými a ekologickými kolapsy, skončila i jasná představa blahobytného cíle našich životů. V této době zároveň dochází ke zrození nového ekonomického chování populace, které je spjato s libidinální touhou po zboží a neustálém technologickém pokroku. Slovenský kolektiv Apart (Ema Hesterová, Denis Kozerawski, Chiara Rendeková, Peter Sit, Andrej Žabkay) nás v instalaci s názvem *Surface Depression and the Emergence of New Habitats* nechává nahlédnout do našeho vědomí odehrávajícího se na pozadí současné ekologické tragédie.

V úvodu filmu *The Most Beautiful Catastrophe* přehlídíme fresku Františka Gajdoše z roku 1960, zdobící tranzitní halu bratislavského hlavního železničního nádraží, která je jedním z možných klíčů k uchopení socialistické utopie, jež je veskrze internacionální, antirasistická, mírová, vědecká, pokroková a scelující. Tento velký utopický sen však bohužel naráží na roztržitost současné společnosti a dnes už nedostačující vzhlížení k daleké budoucnosti, ke které bychom se mohli vztahovat.

Na ruinách představy velké utopie jako světonázoru pak autoři staví děj zbytku snímku, který je situován do současnosti středoslovenského města Nováky se silnou hornickou minulostí. Po agonii konce průmyslového využívání krajiny došlo k tomu, že na poddolovaném území vznikly mokřady, ve kterých se díky geologické skladbě vytvořily zcela jedinečné ekosystémy. Samoregulační proces návratu krajiny ke svému původnímu stavu však byl následně přerušen přečerpáním vody z nadále provozovaného dolu, čímž byla veškerá fauna zahubena. Podobně i v našich podmínkách v roce 2015 česká vláda na svém výjezdním zasedání v Ústí nad Labem rozhodla o prolomení limitů těžby hnědého uhlí v regionu, čímž úvahy o možné udržitelné utopii vrátila zpět do 19. století, ovšem v podmínkách současné turbotržní ekonomiky antropocénu.

Jako komplementární symbol dneška skupina využívá prázdné plechovky od energy drinků, v nichž nechává doutnat kadidlo. Na jedné straně symbol dychtění po dynamickém pokroku, který dávno narazil na své limity, a na druhé straně pak starý symbol náboženského rituálu. Kadidlo je pak dnes v rámci těžké logiky, na základě nových studií pryskyřice, z níž se vyrábí, považováno za látku snižující úzkost a působící antidepresivně. Důležitým momentem instalace je právě tento střet dychtění po nezastavitelném technickém pokroku, který prostřednictvím filmu nahlédáme v oparu z kadidel, která naopak naše tužby utlumují.

Pokud bychom sestoupili k osobním strategiím vztahování se k otázkám ekologie, asi bychom zjistili, že třídít odpad už nestačí, že problém ekologie se stává čistě politickým rozhodnutím v globálním rámci a že neoliberální kategorie jednotlivce jako nezávislého a samostatného individua selhává. Naléhavost dnešních problémů však vyžaduje, navzdory zřetelu k velkým historickým utopiím, spíše realistické pojetí, které lze v malých měřítcích na úrovni myšlení postupně uskutečňovat směrem k možné budoucnosti, která už nemá jasný cíl, který bychom následovali, nýbrž jakousi tušenou mlhavou podobou.

Jakub Král

Kurátor: Jakub Král

Grafické řešení: Anymade Studio

Mediální partneři: Radio Wave, jlblt.cz, artalk.cz, protišedi, Artmap

Vstupné: 1 Kč

Kontakt pro novináře: Michaela Vrchotová, +420 725 818 721, vrchotova@ghmp.cz

Další informace: www.ghmp.cz, www.facebook.com/GHMP.cz